

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2016

1521/2016

Lag

om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Tillämpningsområde

1 §

Personkrets

Denna lag tillämpas på personer som

- 1) fullgör värnplikt enligt värnpliktlagen (1438/2007),
 - 2) fullgör civiltjänst enligt civiltjänstlagen (1446/2007),
 - 3) fullgör militärtjänst enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),
 - 4) utbildas för en militär tjänst i utbildning som ordnas av försvarsmakten och som samtidigt inte har en militär tjänst,
 - 5) utbildas för en tjänst inom gränsbevakningsväsendet i utbildning som avses i 25 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005),
 - 6) deltar i verksamhet som avses i 35 § i lagen om frivilligt försvar (556/2007).
- Med *tjänstgöring* avses deltagande i verksamhet som avses i 1 mom.

2 kap.

Skadefall som ersätts

2 §

Skadefall som ersätts

Som *skadefall* enligt denna lag ersätts olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom på det sätt som föreskrivs nedan.

3 §

Bedömning av medicinskt orsakssamband

Ersättning för skadefall förutsätter att det finns ett sannolikt medicinskt orsakssamband mellan skadefallet och skadan eller sjukdomen, om inte något annat föreskrivs nedan. Vid bedömningen av det medicinska orsakssambandet beaktas särskilt medicinska fynd och observationer, sättet på vilket skadan uppkom, särskilda förhållanden under tjänstgöringen samt tidigare skador och sjukdomar.

1521/2016

4 §

Olycksfall

Med *olycksfall* avses en plötslig, oförutsedd händelse som orsakas av en yttre faktor och leder till en skada eller sjukdom.

5 §

Olycksfall i militärtjänst

Som *olycksfall i militärtjänst* betraktas ett olycksfall som har drabbat en i 1 § avsedd person

1) under tjänstgöring eller under en resa som tjänstgöringen förutsätter eller som har ett omedelbart samband med tjänstgöringen,

2) under inträdesprov till en militär undervisningsanstalt eller till Gräns- och sjöbevakningsskolan eller under en resa som undervisningsanstalten eller skolan förutsätter eller som har ett omedelbart samband med den,

3) under fritid, faderskapsledighet eller permission som enligt värnpliktslagen eller civiltjänstlagen räknas som tjänstgöringstid.

6 §

Lyte, skada eller sjukdom som förvärras till följd av olycksfall i militärtjänst

Som en följd av olycksfall i militärtjänst ersätts också förvärrande av andra lyten, skador eller sjukdomar än de som ska ersättas enligt denna lag. Ersättningen ska motsvara den orsaksandel som olycksfallet i militärtjänst har haft i förvärrandet. Faktorer som beaktas vid bedömningen av orsaksandelen är mekanismen för hur olycksfallet i militärtjänst inträffade, hur hög traumaenergin var, vilket tidsmässigt samband som rått mellan olycksfallet i militärtjänst och det förvärrade tillståndet samt inverkan av tidigare lyte, skada, sjukdom eller vävnadsskada.

Ersättning för förvärrande betalas för högst sex månader räknat från från det att tjänstgöringen upphörde, såvida inte återhämtningen uppenbarligen har fördröjts huvudsakligen av orsaker som har samband med behandlingen av skadan eller sjukdomen.

7 §

Skada eller sjukdom som någon annan orsakar genom misshandel eller annan uppsåtlig gärning

Skada eller sjukdom som orsakas genom misshandel eller annan uppsåtlig gärning som någon annan begår ersätts som om skadan eller sjukdomen uppstått under sådana förhållanden som avses i 5 § 3 punkten endast om den huvudsakliga orsaken till gärningen har varit deltagande i tjänstgöring.

8 §

Psykisk chockreaktion till följd av olycksfall i militärtjänst

Som psykisk chockreaktion som uppstått till följd av olycksfall i militärtjänst ersätts

1) akut stressreaktion till följd av en händelse som orsakar exceptionellt stor fysisk eller psykisk påfrestning och som är förknippad med allvarlig förlust eller risk för förlust av säkerhet eller fysisk integritet,

2) posttraumatiskt stressyndrom till följd av en sådan påfrestande, exceptionellt hotfull eller katastrofal händelse som sannolikt skulle väcka kraftig ångest hos nästan vem som helst, och

3) sådan personlighetsförändring till följd av katastrofupplevelse som utvecklas som en långvarig eller bestående reaktion på en händelse som framkallar exceptionellt kraftig psykisk påfrestning.

Ersättning för posttraumatiskt stressyndrom och personlighetsförändring till följd av katastrofupplevelse förutsätter att den skadade har varit direkt delaktig i en sådan händelse som avses i 1 mom. och att den skadade har konstaterats lida av symptom som passar in på posttraumatiskt stressyndrom inom sex månader från det att händelsen inträffat eller tjänstgöringen upphört.

9 §

Tjänstgöringsrelaterad sjukdom

Med *tjänstgöringsrelaterad sjukdom* avses följande skador eller sjukdomar som drabbat en i 1 § avsedd person under tjänstgöring:

1) yrkessjukdom enligt 26—30 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015),

2) skada eller sjukdom som avses i 18 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

3) plötslig ömhet i muskel eller sena som har uppkommit utan olycksfall vid utförande av en enskild påfrestande rörelse,

4) annan skada eller sjukdom som sannolikt har uppstått som en följd av tjänstgöring,

5) förvärrande av andra lyten, skador eller sjukdomar än de som ska ersättas enligt denna lag, om lytet, skadan eller sjukdomen sannolikt förvärrats till följd av tjänstgöring.

För sådan ömhet i muskel eller sena som avses i 1 mom. 3 punkten betalas ersättning tills ömheten gått över, dock högst för sex veckor från det att ömheten uppstod. Ersättning betalas inte om ömheten beror på en tidigare skada eller sjukdom eller på en sådan vävnadsskada som kan uppstå endast till följd av ett olycksfall.

För sådant förvärrande av sjukdom eller skada som avses i 1 mom. 5 punkten betalas ersättning för högst sex månader räknat från det att tjänstgöringen upphörde, såvida inte återhämtningen uppenbarligen har fördröjts huvudsakligen av orsaker som har samband med behandlingen av skadan eller sjukdomen.

3 kap.

Förmåner

10 §

Förmåner enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

Ersättning på grund av skadefall betalas med iakttagande av bestämmelserna i avdelning III i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, om inte annat föreskrivs i denna lag.

11 §

Minimibelopp av årsarbetsinkomst

Minimibeloppet av den årsarbetsinkomst som används som grund för olycksfallspension och familjepension är minimiårsarbetsinkomsten enligt 79 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, multiplicerat med tre.

1521/2016

12 §

Betalning av ersättning

Ersättning enligt denna lag betalas till den skadade eller insjuknade för tiden efter avslutad tjänstgöring, såvida det inte finns någon särskild orsak att betala ersättning för sjukvårdskostnader även under tjänstgöringen.

Menersättning kan betalas när ett men enligt 83 § 2 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar måste betraktas som bestående.

13 §

Förhållandet till ersättning enligt annan lag

På förmåner som beviljas med stöd av denna lag tillämpas vad som någon annanstans i lag föreskrivs om förmåner enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Härvid tillämpas dock inte vad som i 36 § i trafikförsäkringslagen (460/2016) föreskrivs om beaktande av ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar då en personskada ersätts med stöd av trafikförsäkringen.

4 kap.

Verkställighet och ändringssökande

14 §

Behörig försäkringsanstalt

Behörig försäkringsanstalt i ersättningsärenden som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag är Statskontoret.

15 §

Anmälan om skadefall

Den som drabbas av ett skadefall ska utan dröjsmål underrätta sin förman om saken.

En företrädare för tjänstgöringsplatsen ska anmäla skadefallet till Statskontoret utan dröjsmål innan tjänstgöringen upphör, om skadefallet sannolikt orsakar ett behov av sjukvård eller rehabilitering, bestående men eller nedsatt arbetsförmåga efter avslutad tjänstgöring.

16 §

Tillämpning av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

På ärenden enligt denna lag tillämpas, om inget annat föreskrivs i denna lag, vad som i avdelning IV i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om verkställandet av förmåner. Vidare tillämpas vad som i avdelning IX i den lagen föreskrivs om utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter, avgiftsfrihet för uppgifter, ersättning som ska betalas för uppgifter om hälsotillstånd, justering av penningbelopp och ersättningar med arbetspensionsindex och lönekoeficient, avrundning av belopp, regressrätt för försäkringsanstalten, rätt för försäkringsanstalten att få tillbaka fullkostnadsavgiften av en trafikförsäkringsanstalt, jäv, skyldighet att bevara handlingar samt överförings- och utmättningsförbud.

1521/2016

17 §

Sökande av ändring, omprövning, undanröjande av beslut och återkrav

Vad som i avdelning VIII i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om sökande av ändring, omprövning, undanröjande av beslut och återkrav tillämpas även på ärenden enligt denna lag.

5 kap.

Ikraftträdande

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Genom denna lag upphävs lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990). Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till lagen om olycksfall i militärtjänst, ska denna lag tillämpas i stället för den lagen.

På olycksfall som inträffat och tjänstgöringsrelaterade sjukdomar som konstaterats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila